

សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥

អង្គការសង្គមស៊ីវិល សូមថ្កោលទោសចំពោះការបង្ក្រាបទៅលើគណបក្សជំទាស់ និងបង្ហាញក្តីបារម្ភចំពោះការគំរាមកំហែងដល់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ

យើងខ្ញុំដែលជាអង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលមានរាយនាមខាងក្រោម សូមថ្កោលទោសចំពោះការបង្ក្រាបធ្ងន់ធ្ងររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (“រដ្ឋាភិបាល”) ទៅលើគណបក្សជំទាស់ ព្រមទាំងការត្រួតត្រាហួសហេតុទៅលើប្រព័ន្ធតុលាការពីសំណាក់រដ្ឋាភិបាលក្នុងគោលបំណងយាយីទៅលើគូបដិបក្ខរបស់ខ្លួន។

នៅថ្ងៃសុក្រ ទី១៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥ សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញបានចេញដីកាចាប់ខ្លួនលោក សម រង្ស៊ី ប្រធានគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ (“គ.ស.ជ”) ដែលនេះបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ពីចលនាមួយក្រោមហេតុផលនយោបាយ។ នៅថ្ងៃច័ន្ទ ទី១៦ ខែវិច្ឆិកានេះ មេដឹកនាំគណបក្សជំទាស់ត្រូវបានគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍នៃរដ្ឋសភា ដកហូតតំណែងជាសមាជិករដ្ឋសភារបស់លោក ដោយយោងទៅលើដីកាចាប់ខ្លួន។ នេះជាការវិវត្តន៍ចុងក្រោយបង្អស់ចំពោះការចាប់ខ្លួន ការកាត់ទោស ការគំរាមកំហែង និងការវាយដំជាបន្តបន្ទាប់ពីសំណាក់រដ្ឋាភិបាលទៅលើគណបក្សជំទាស់នៅប៉ុន្មានខែថ្មីៗនេះ។ ការបង្ក្រាបនេះបង្ហាញពីការគំរាមកំហែងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងសេរីភាពមូលដ្ឋាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ដីកាចាប់ខ្លួនដែលចេញកាលពីថ្ងៃសុក្រពាក់ព័ន្ធនឹងករណីចោទប្រកាន់ពីបទបរិហារកេរ្តិ៍ដែលត្រូវបានតុលាការសម្រេចផ្តន្ទាទោសនៅក្នុងឆ្នាំ២០១១ ដោយសារតែលោក សម រង្ស៊ី បានធ្វើសន្ទុកថាមួយក្នុងឆ្នាំ២០០៨។ ការលេចឡើងជាថ្មីនូវដីកាចាប់ខ្លួនភ្លាមៗចំពោះការកាត់ទោសលើករណីនេះ ដែលបានកើតឡើងជាង ៧ ឆ្នាំកន្លងមក កើតឡើងផ្ទុះៗគ្នាជាមួយនឹងការគំរាមកំហែងផ្លូវច្បាប់ជាច្រើនលើកច្រើនសាររបស់លោក នាយករដ្ឋមន្ត្រីនាសប្តាហ៍ថ្មីៗនេះចំពោះលោក សម រង្ស៊ី ។ ការចេញដីកានេះបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ដោយសារហេតុផលនយោបាយ ព្រមទាំងជាឧទាហរណ៍មួយផ្សេងទៀតនៃការត្រួតត្រារបស់រដ្ឋាភិបាលទៅលើប្រព័ន្ធតុលាការកម្ពុជាដែលត្រូវបានបន្តប្រើប្រាស់ជាឧបករណ៍ដើម្បីបន្តចំបង្អាក់ដល់សម្លេងជំទាស់នៅកម្ពុជា។

នេះគឺជាការវិវត្តន៍ចុងក្រោយបង្អស់នៃវិធានការនានារបស់រដ្ឋាភិបាលប្រឆាំងទៅលើគណបក្សជំទាស់ដែលរំលោភទៅលើរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។ នៅថ្ងៃទី២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥ នគរបាលខកខានក្នុងការទប់ស្កាត់ករណីវាយប្រហារដ៏ឃោរឃៅទៅលើតំណាងរាស្ត្រគណបក្សជំទាស់ លោក ញ៉យ ចំរើន និងលោក គង់ សភា នៅខាងក្រៅវិមានរដ្ឋសភាពីសំណាក់អ្នកគាំទ្រគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា (“ប្រ.ជ”) ខណៈដែលមានភស្តុតាងបង្ហាញថាការវាយប្រហារនោះត្រូវបានជួយសម្រួល ឬរៀបចំឡើងដោយមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់។ នៅថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥ សមាជិកព្រឹទ្ធសភាគណបក្សជំទាស់ លោក ហុង សុខហួរ ត្រូវបានចាប់និងឃុំខ្លួន បើទោះបីជាលោកមានអក័យឯកសិទ្ធិចម្អិតពីការចាប់ខ្លួនក៏ដោយ ដោយសារតែលោកបានបង្ហោះសន្តិសញ្ញាព្រំដែនក្លែងក្លាយនៅលើបណ្តាញសង្គមហ្វេសប៊ុក។ លោកកំពុងស្ថិតនៅក្នុង

ការឃុំខ្លួននៅឡើយ។ កាលពីថ្ងៃទី២១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥ សកម្មជន គ.ស.ជ ចំនួន ១១ រូប ត្រូវបានសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញកាត់ទោសដាក់ពន្ធនាគាររយៈពេលពីចន្លោះ ៧ ឆ្នាំ ដល់ ២០ ឆ្នាំ ពាក់ព័ន្ធនឹងការតវ៉ាដែលបានកើតឡើងក្នុងខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤ នៅទីលានប្រជាធិបតេយ្យក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ។ ការជំនុំជម្រះក្តីធ្វើឡើងដោយផ្អែកតាមភស្តុតាងចោទប្រកាន់សិប្បនិម្មិត និងមិនបានគោរពដល់សិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ទាល់តែសោះ។ ឧទាហរណ៍ទាំងនេះបានប៉ះពាល់ដល់គោលការណ៍ឯករាជ្យភាពនៃប្រព័ន្ធតុលាការ និងសិទ្ធិមនុស្សជាសកលក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌។

ការបង្ក្រាបទៅលើគណបក្សជំទាស់នេះធ្វើឡើងផ្ទុយស្រឡះជាមួយនឹងព្រឹត្តិការណ៍នាពេលថ្មីៗនេះនៅប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា ខណៈដែលការគ្រប់គ្រងបែបផ្តាច់ការកំពុងតែបើកផ្លូវដើម្បីឲ្យមានការលូតលាស់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ។ ផ្ទុយទៅវិញ លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជាកំពុងត្រូវបានបំផ្លាញបន្តិចម្តងៗ។ លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យពិតប្រាកដទាមទារឱ្យមានការគោរពដោយពេញលេញនូវសិទ្ធិជួបប្រជុំដោយសន្តិវិធី សិទ្ធិខាងបញ្ចេញមតិ និងការបង្កើតសមាគម ព្រមទាំងការបែងចែកអំណាចនិងការគោរពនីតិវិធីពិតប្រាកដ។ ការចេញដីកាចាប់ខ្លួនលោកសម រង្ស៊ី ជាការរំលោភបំពានដល់គោលការណ៍ឯករាជ្យភាពនៃប្រព័ន្ធតុលាការ និងគោលការណ៍នៃការបែងចែកអំណាច។ ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ាដែលប្រទេសជិតខាងរបស់យើងបានធ្វើអន្តរកាលឆ្ពោះទៅរកលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ដែលនេះបង្ហាញថាអ្នកនយោបាយនៅប្រទេសកម្ពុជាមានចេតនាបំបិទលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យទាំងស្រុងនៅក្នុងប្រទេស។ ការកំណត់គោលដៅប្រឆាំងទៅលើតំណាងរាស្ត្រគណបក្សជំទាស់ជាប្រព័ន្ធដោយប្រាស់ចាករដ្ឋធម្មនុញ្ញដូច្នោះ គឺជាការផ្ទុយទាំងស្រុងទៅនឹងដំណើរការលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។

យើងខ្ញុំជាអង្គការសង្គមស៊ីវិលមានរាយនាមដូចខាងក្រោម សូមអំពាវនាវដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមេបញ្ឈប់ការត្រួតត្រាដោយហេតុផលនយោបាយទៅលើប្រព័ន្ធតុលាការ និងទុកឱកាសឱ្យលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យរីកលូតលាស់នៅកម្ពុជា។

បន្ថែមពីនេះ យើងខ្ញុំសូមអំពាវនាវដល់ ប្រ.ជ និង គ.ស.ជ ព្រមទាំងអ្នកគាំទ្រនៃគណបក្សទាំងពីរមេត្តារក្សានូវភាពអត់ធ្មត់ និងបញ្ចៀសឱ្យខានតែបាននូវសកម្មភាពហិង្សាណាមួយដែលធ្វើឱ្យស្ថានភាពនយោបាយកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ។

ជាចុងបញ្ចប់ យើងខ្ញុំសូមអំពាវនាវដល់សហគមន៍អន្តរជាតិ និងម្ចាស់ជំនួយមកលើប្រទេសកម្ពុជាដាក់សម្ពាធដល់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាឱ្យដោះស្រាយករណីលោក សម រង្ស៊ី តាមរយៈការចោទដោយសន្តិវិធី និងបញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់តុលាការក្នុងការរារាំងគណបក្សជំទាស់។

អង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលគាំទ្រសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមនេះ រួមមាន ៖

ល.រ	ឈ្មោះ	ឈ្មោះ	លេខទូរស័ព្ទ
1	ក្រុមការងារដើម្បីដោះស្រាយទំនាស់ (ACT)	កញ្ញា ស្រី សុធារី	017 990 371
2	មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា (CCHR)	លោកស្រី ចក់ សុភាព	011 94 32 13

3	គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរីនិងយុត្តិធម៌ នៅ កម្ពុជា (COMFREL)	លោក គល់ បញ្ញា	012 942 017
4	សម្ព័ន្ធសហជីពកម្មករចំណីអាហារ និងសេវាកម្មកម្ពុជា (CFSWF)	លោក ស ម៉ូរ៉ា	016 525 781
5	សមាគមអាជ្ញាការពារសិទ្ធិមនុស្សនិងការអភិវឌ្ឍន៍នៅ កម្ពុជា (ADHOC)	លោក នី ចរិយា	011 274 959
6	សម្ព័ន្ធដើម្បីសុចរិតភាព និងគណនេយ្យភាពសង្គម (CISA)	លោក ហឹម យន់	012 947 022
7	សមាគមគ្រូបង្រៀន កម្ពុជាឯករាជ្យ (CITA)	លោក ម៉ែ សុភក្រា	012 351 402
8	សហភាពការងារកម្ពុជា (CLC)	លោក អាត ធន់	012 998 906
9	សម្ព័ន្ធសហគមន៍កសិករកម្ពុជា (CCFC)	លោក ថេង សារឿន	015 225 088
10	អង្គការសមធម៌កម្ពុជា (EC)	លោក អៀង វុទ្ធី	012 791 700
11	អង្គការយេនឌ័រ និងអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីកម្ពុជា (GADC)	លោកស្រី រស់ សុភាព	012 627 857
12	សមាគមប្រជាធិបតេយ្យឯករាជ្យនៃសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ (IDEA)	លោក វន់ ពៅ	012 534 796
13	ក្រុមការងារពិសេសសិទ្ធិលំនៅឋាន (HRTF)	លោក សៀ ការម្យ	012 852 325
14	សមាគម ឥន្ទ្រទេវី (IDA)	លោកស្រី ឌី រដ្ឋា	012 897 161
15	សមាគមយុវជនខ្មែរ (KYA)	លោកស្រី សិទ្ធិ ហុង អៀង	017 788 955
16	មជ្ឈមណ្ឌលប្រជាពលរដ្ឋដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍	លោក យ៉ង់ គឹមអេង	012 828 211
17	អង្គការពន្លកខ្មែរ	លោក អាង ជាតិ ឡោម	012 517943
18	សមាគមធាងត្នោត (STT)	លោក អ៊ី សារ៉ុ	012 836 533
19	អង្គការស្រីខ្មែរ	លោកស្រី អុណ រស្មី	012 236 653